

Dyscalculie verdient meer aandacht en onderzoek

Op scholen is dyslexie bekend, maar voor dyscalculie is veel te weinig aandacht, vindt Charlotte Lemmens.

Goed om te lezen dat dyslexietherapie onderwerp van studie en wellicht vergoeding is. Een gemiste kans dat *dyscalculie* er niet expliciet bij betrokken werd. Vijftien jaar geleden, toen mijn zoon naar de lagere school ging en bleek niet kunnen meten, wegen en tellen, was het een hele klus om uit te vinden wat er aan schortte.

Dyslexie was toen al onderwerp

van veel studie geweest, de juf had een praktische handleiding, *remedial teaching* zat klaar met diagnostisch en curatief materiaal. Maar voor dyscalculie, verwant maar echt anders, was geen handleiding, geen aanpak, geen begeleiding te vinden.

Op mijn vraag naar de verklaring voor deze ongelijke behandeling kreeg ik steeds als antwoord: 'Tja, weet ik niet, het komt niet zo vaak voor denk ik.' Maar dyscalculie blijkt heel veel voor te komen, voornamelijk bij meisjes, terwijl dyslexie meer jongens treft.

Ooit werd meer belang gehecht aan de schoolopleiding van jongens dan van meisjes. Dus geen onderzoek, geen statistische gegevens, geen adequate ontwikkelingsondersteuning voor dyscal-

culie. Nog steeds niet, ontdekte ik op internationale sites. De recentste artikelen stammen uit 1998 en die beperken het probleem tot cijfers en rekenen. Dyscalculie werd vanuit die beperkte visie vertaald met 'rekenblindheid'.

Dat is weliswaar het meest opvallende kenmerk, maar wat daarbij onbehandeld blijft is de enorme invloed die deze stoornis heeft op vele terreinen. De gebruikelijke gevolgen, ook van dyslexie, zijn: afkeer van school, faalangst, gevolgen van achterblijven en onbegrepen zijn, niet begrijpen waarom jij moeite hebt met dingen die je klasgenootjes wel snappen, terwijl je niet dommer bent.

Niet kunnen meten, wegen en tellen betekent ook geen klok kunnen lezen, geen gevoel hebben

voor dagindeling, afspraken en planning van (studie)werkzaamheden. Het betekent niet met geld kunnen omgaan, en als je met heel veel moeite de guldens onder de knie hebt, ga je onderuit bij de invoering van de euro. Dyscalculie strekt zich ook uit tot het taalgebied: grammatica is structuren, en vergt hersenactiviteit van het soort dat bij dyscalculie nu juist verstoord is. Daarover heb ik via mijn zoon ondervonden dat het ook meespeelt, maar er nog nooit iets over gevonden in de vakliteratuur. Wiskunde is een terrein waar alleen echt goede, creatieve en geduldige leraren een dyscalculist in kunnen opstomen. Wij hebben ze helaas indertijd niet gevonden.

Gelukkig hebben mijn zoon en

ik een eigen 'therapie-op-maat' uitgevonden, door goed te onderzoeken wat wel werkt: leren op beweging, rekenen in stressvrije situaties zoals samen een hek neerzetten en bedenken hoe we meten hoeveel palen, draad en krammetjes daarvoor nodig zijn. Moeilijk leerbare zaken (tafels, scheikundige begrippen, grammatica enz) op muziek zetten en zingen tijdens fysieke activiteiten als wandelen in het bos. Bij mijn zoon zijn de musische en de sportieve kant goed ontwikkeld, hij leerde ook praten door zinnen als muziekjes te zeggen, lang voor hij alle woorden kende. Beelden, plaatjes en tekenen leiden tot meer begrip dan getallen en woorden. Zijn goede ritmegevoel legt een verbinding naar structuren.

Mijn zoon heeft gedurende zijn lagere school, vbo, mbo elke dag minstens anderhalf tot twee uur extra hulp nodig gehad om met deze aanpak te werken. Hij is, dankzij zijn inzet en doorzettingsvermogen, nooit voor iets gezakt, studeert nu af aan een hbo opleiding en kan inmiddels redelijk zelfstandig zijn tentamens en scripties voorbereiden. Het kost hem wel gemiddeld twee keer zoveel tijd als zijn studiegenoten. Iemand met dyslexie kan dat op het examenpapier vermelden en krijgt dan extra tijd, dat is een verworven inzicht en recht. Terecht, maar het zou voor dyscalculie ook moeten gelden.

Charlotte Lemmens is directeur Stichting Astronomium.